

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk
NIEUWS-
BLAD.
DINGSDAG 15 AUGUSTUS.



NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BRED A, gelet dat bij koninklijk besluit van den 24sten December 1829, n°. 123, is bepaald, dat de buitengewone vacatures in het Stedelijk Kies-Kollegie, telken jare moeten vervuld worden.

In aanmerking nemende dat door het overlijden van den Heer J. W. de Bruggen, die in 1851 moest aftreden, eene buitengewone vacature is ontstaan.

Gelet op art. 12 van het Reglement voor het Stedelijk Bestuur, houdende bepalingen omtrent de te observeren formaliteiten voor de verkiezing.

Brengen bij deze ter kennis der Ingezeten, die vermeenen bevoegd te zijn het Stemregt uit te oefenen, of de vereischten te bezitten om tot Kiezers te kunnen worden benoemd, dat de Naamlijsten voor beiden, uit de Kohieren van 's Rijks Directe Belastingen opgemaakt, van den 17den tot den 26sten Augustus aanstaande, dagelijks, uitgezonderd op Zon- en Feestdagen, des morgens van negen tot twaalf, en des namiddags van drie tot zes ure, ter Stads Secretarij, ter inzage zullen voorhanden liggen; met uitpoodiging op de zoodanigen wier namen op dezelve lijsten niet mogten voorkomen en echter zouden vermeenen daarvan ten onregte te zijn weggelaten, daarvan alsdan opgave te doen; ter beoordeeling van welke bevoegdheid, de artikels van voorm. Reglement kunnen geraadpleegd worden, wier inhoud alsnu volgt:

» Art. 2. Voor Stemgeregtigden worden gehouden zij, die ten minste gedurende het laatst verloopene jaar ingezetenen der stad, of van derzelver grondgebied geweest, en nog werkelijk op het oogenblik zelve ingezetenen daarvan zijnde, den ouderdom van 23 jaren hebben vervuld, jaarlijks in de verponding en verdere beschrevene Rijksmiddelen, buiten het patentregt, betalen niet hebeden de vijftien guldens (de opcenten voor het Rijk daaronder begrepen), aan de wettelijke verplichtingen aangaande de nationale militie, naar aanleiding der grondwet op hen gelegd, tot op het oogenblik toe hebben voldaan, en niet vallen in de termen van uitsluiting, bij het volgende artikel bepaald.

» Art. 3. Van de uitoefening van het Stemregt zijn uitgesloten, zij, die in dienst zijn, of pensioen genieten van eenige vreemde Mogendheid, buiten autorisatie des Konings; die zich in staat van geregeltelijke interdictie bevinden, alsmede die, aan welke geregeltelijk een raadsman is toegevoegd; die in staat van faillissement zijn; die cessie van hunne goederen gedaan hebben; die een crimineel vonnis hebben ondergaan, door geene nadere uitspraak of beslissing krachteloos gemaakt; die ten tijde van de stem-opneming nog in staat van criminele beschuldiging zijn.

» Art. 4. In de beoordeeling der al of niet bevoegdheid tot uitoefening van het stemregt, naar gelang der betaald wordende jaarlijksche som in de bovengemelde belastingen, zal alleen in aanmerking worden genomen het montant, waarop men in die belasting is aangeslagen, onverschillig, of de goederen in de stad zelve, of elders binnen het Rijk, gelegen zijn en of de daarvoor te betalen belasting al of niet, in eene andere gemeente wordt voldaan; zullende echter diegenen, welke derzelver belasting-betaling in eene andere gemeente ten deze zullen willen doen gelden, verplicht zijn daarvan vooraf aan het stedelijk bestuur kennis te geven, en, des gevorderd, aan dat Bestuur de bewijzen van die betaling te vertoonen.

» Art. 5. De belasting wegens panden, in compagnieschap bezeten, opgebracht wordende, zal aan ieder eigenaar voor zijn aandeel worden toegerekend, mits de personen, welke daartuit hunne stemgeregtigdheid of bevoegdheid tot het kiezerschap zouden willen ontleenen, werkelijk als mede-eigenaars van zoodanige panden op de registers der ontvangers van de directe belastingen bekend staan.

» Art. 6. Wat aangaat het bedrag van belastingen wegens verhuurd wordende huizen, of andere eigendommen, waarvoor de eigenaars zijn aangeslagen, doch door de huurders aan hen restitutie geschiedt, zal dit bedrag onder de opbrengst der eigenaars blijven, als alleen daarvoor bij den Ontvanger bekend staande.

» Art. 7. Zij, welke gehuwd zijn, het zij in gemeenschap van goederen, of daar buiten, met vrouwen, die de bepaalde sommen in de bovengemelde belastingen opbrengen, zullen, ofschoon ter zake van hunnen eigen aanslag niet bevoegd, niettemin ter uitoefening van het stemregt worden toegelaten, wanneer zij de overige vereischten in zich vereenigen, zoo als ook de vader van een minderjarig kind, hetwelk de bepaalde som in de belastingen opbrengt, wanneer hij uit eigen aanslag niet reeds tot het stemregt mogt bevoegd zijn, tot de uitoefening van hetzelfde zal toegelaten worden, indien hij de overige vereischten bezit, hetgeen evenzeer het geval zal zijn ten opzichte van een' meerderjarigen zoon, of eenen der meerderjarige zoons van eene moeder weduwe, welke zich in gelijk geval bevinden mogt.

» Art. 8. Zoodanige moeders-weduwen, welke verlangen zouden, dat die uitoefening geschiedde, zullen verplicht zijn dengene van derzelver zoons door wien zij bij voorkomende gelegenheden, de uitoefening tot wederopzeggens toe zouden begeeren verrigt te hebben, aan het stedelijk Bestuur kenbaar te maken, om daarvan de noodige aanteekening te kunnen houden tot narigt; terwijl het voorschreven Bestuur de moeders-weduwen, voor zoo verre die aan hetzelfde mogten bekend zijn, of door hetzelfde ondersteld worden in de termen ten deze te verkeer, met de vorenstaande bepaling zal bekend maken.

» Art. 9. Het zal onverschillig zijn, of de opgegevene zoon gehuwd, of ongehuwd is, en al, of niet bij de moeder-weduwe inwone, mits hij den ouderdom van 23 jaren vervuld hebbe, en alle verdere vereischten (dat omtrent de belasting-betaling alleen uitgezonderd) in de stemgeregtigden gevorderd wordende, bezitte, voor zoo verre hij namelijk niet reeds uit eigen hoofde het stemregt

uitoefent; daar er door eenen persoon niet meer dan eene stem kan worden uitgebragt.

» Art. 10. De zes voorgaande artikelen zijn ook tot de bevoegdheid, om tot het kiezerschap te worden benoemd, toepasselijk, behoudens de verdere vereischten der kiezers; volgens de bepaling van art. 23 van dit reglement (de bepalingen van art. 7-10 zijn echter niet toepasselijk op den schoonzoon eener weduwe, wanneer de schoonzoon, niet uit eigen aanslag in de belastingen, tot de uitoefening van het stemregt of het kiezerschap kan worden toegelaten).

» Art. 23. Niemand kan binnen de stad kiezer zijn, ten zij hij den ouderdom van 25 jaren heeft vervuld, binnen het Rijk of deszelfs kolonien geboren is, of brieven van naturalisatie bekomen heeft, of wel bij wetduiding voor Nederlander gehouden wordt, binnen de stad stemgeregtigd is, en voor een inboorling der stad, of met eene burger-dochter gehuwd zijnde, gedurende de laatste drie jaren, en voor een inboorling van het Rijk of genaturaliseerde gedurende de laatste zes jaren, stads-ingezetene is geweest (zonder dat echter afwezendheid, ten gevolge van bedieningen door of van wege den Koning opgedragen, in dezen hinderlijk zal kunnen zijn,) en voorts jaarlijks in de verponding, en verdere beschrevene Rijks-middelen, buiten het patentregt, op den voet der stemgeregtigden betaalt eene som van ten minste Dertig guldens (de Opcenten voor het Rijk daaronder begrepen).

» Ook zal tot kiezer niet kunnen benoemd worden hij, die aan eenen reeds benoemden kiezer in den eersten of tweeden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaat. Twee personen, zich zoodanig bestaande te gelijker tijd wordende benoemd, zal het lot tusschen hen beslissen.

Met kennisgeving verder, dat naar aanleiding der 1e. alinea van opgemeld art. 12 aan de stemgeregtigden, eene maand vóór den tijd der gewone aftreding (zijnde 30 September) biljetten ter invulling zullen worden rondgezonden, met opgave van de omstane buitengewone vacature in dit jaar, waarachter eene lijst der actuele kiezers, en met bijvoeging van eene andere lijst, behelzende de namen der personen die de vereischten bezitten, om tot kiezers benoemd te worden.

Wordende wijders, tot onderrigt, hieronder nog overgenomen, de volgende artikelen van het voorschreven reglement:

» Art. 13. Elk stemgeregtigde vult in het bekomen biljet in de namen der personen, welke hij tot kiezers stemt, genomen uit hen, die de vereischten bezitten, ten den zoodanigen getalle, als er kiezers worden vereischt, welk biljet door hem eigenhandig ondertekend, en voorts behoorlijk gesloten wordt.

» Art. 14. De stemgeregtigden, welke hünne naamteekening niet mogten kunnen schrijven, doen de invulling van het biljet door een ander verrigten, en doen voorts onder hetzelfde door den wijkmeester hunner buurt, Commissaris van politie, of een ander publiek persoon, verklaren, dat de invulling overeenkomstig hunne opgaf is geschied.

» Art. 15. De voorschreven biljetten worden op den vierden dag na de rondzending van wege Burgemeester en Wethouders aan de huizen opgehaald, in eene geslotene bus of kist, met twee onderscheidenlijk werkende sloten, en van de noodige opening voorzien, waarin de biljetten bij de ophaling kunnen gestoken worden.

» Een der sleutels van de twee opgemelde sloten, wordt vóór het uitzenden der bus of kist, gesteld in handen van den Burgemeester, en de andere in handen van het eerst in rang zijnde Raadslid; en zal voorts de bus of kist niet dan in de vergadering van den Raad mogen geopend worden.

» Art. 17. Bij het nazien en opnemen der stemmen zal hoegenaamd geen regard worden geslagen op de biljetten, welke, of niet eigenhandig ondertekend, of niet ingevuld en geverifieerd, op den voet van art. 14, of niet behoorlijk gesloten, mogten gevonden worden, terwijl in geene aanmerking zullen worden genomen stemmen, uitgebragt op personen, welke de vereischten niet hebben om tot kiezers benoemd te worden, gelijk mede niet de stemmen, welke niet duidelijk genoeg een zekeren en bepaalden persoon mogten aanwijzen, behoudens zoodanige biljetten voor het overige zullen worden aangenomen, indien die anderszins mogten regelmatig zijn.

» Art. 18. Indien in eenig biljet op meer personen stemmen mogten uitgebragt zijn dan het getal der te verkiezende bedraagt, zullen alleen in aanmerking genomen worden de eerstgenoemde in zoodanig biljet tot het getal, als er vereischt wordt, terwijl wanneer een biljet minder stemmen mogt bevatten, dan er wordt vereischt, zulks niet beletten zal om de uitgebragte stemmen in hetzelfde biljet toe te rekenen aan de personen respectievelijk, die daarbij zijn opgegeven, zoo het biljet anderszins in orde is, en aan de bepalingen van dit reglement voldoet.

Breda, den 10den Augustus 1843.

DE ROY, vt.
Ter ordonantie van dezelve,
De Secretaris der Staat,
H. W. SCHAUKES.

FRANKRIJK.
PARIJS, den 12den Augustus.

Bij Koninklijk bevelschrift is er een voorloopig crediet van 600,000 fr. voor het departement van buitenlandsche zaken toegetaan. Een deel daarvan is voor het gezantschap in China bestemd.

De Prins van Joinville heeft zich 11. Donderdag van Eindhoven Trepoert begeven om er de komst des Prinzen van Saksen te verwachten.

Gotha en zijner eveneens onlangs gehuwde zuster de Prinses *Clementine*, van Engeland terugkomende, af te wachten.

Bij de nadering der stoomboot *Napoleon*, die gezegde vorstelijke personen overbragt, heeft de Prins van Joinville zich aan boord der boot begeven en eerstgenoemden naar Treport begeleid, waar de Koningin, de hertogin van Orleans en de Prinses van Joinville hare aanverwanten reeds afwachteten, en van waar de koninklijke familieden gezamenlijk naar Eu teruggekeerd zijn.

De hertog van Nemours die thans met zijne gemalin de westelijke departementen bezoekt, heeft te Mans eene onverwachte ontmoeting gehad, die echter slechts gestrekt heeft, naar gemeld wordt, om de geestdrift der bevolking te verhoogen. De maire namelijk der stad, die zoo wel als de meerderheid van den raad, de radicale gevoelens is toegestaan, heeft bij 's Prinses komst in de stad denzelfden eene aanspraak gedaan, waarin hij hem niet alleen op eene onvoegzame wijs, met weglating der benaming van Monseigneur of Uwe Koninklijke Hoogheid, heeft toegesproken, maar zich in eene staatkundige rede in den geest zijner denkwijs heeft ingelaten, den Prins over zijne plichten onderhouden, als die tot het jeugdige Frankrijk behoorde en die door de kamers aangewezen was om aan het hoofd van het staatsbestuur te staan tijdens den moeilijken tijd eener minderjarigheid. De maire vleide zich, dat zoo de Prins eens die hooge en moeilijke betrekking aanvaardde hij aan de vrijheid alle verlangde waarborgen zou geven, de vertegenwoordigende beginselen met opregtheid zou aannemen, de waardigheid van Frankrijk naar buiten zou handhaven, en bewijzen, dat de omwentelingen een volk niet moeten plaatsen beneden 't geen het was, toen het aan den wil van onbepaald gezagvoerende monarchen gehoorzaamde. Ten slotte verstoutte zich de maire te zeggen: Wat U betreft, Prins, den hoogsten rang naderbij gekomen door eene dier gebeurtenissen, die eensklaps de hoogste lotsbestemmingen te niet maken, gij hebt reeds gewichtige lessen kunnen opzamelen uit de smartelijke beproevingen uwer familie, zoo wel als uit de herinnering van de wisselvalligheid van den koninklijken rang. Dat zal U patriottische gevoelens inboezemen en de erkentelijkheid van het land zal U niet ontbreken. Men lastert het gemoed des volks als men het van ondankbaarheid beschuldigt, enz.

De hertog van Nemours heeft die aanspraak op eene zeer gepaste wijs beantwoord. Hij onderscheidde in 't geen de burgemeester gezegd had 't geen de belangen der stad en de algemeene landsbelangen betrof, zeide voor de eerste, wier folk hij erkende dat de maire was, gaarne naar zijn vermogen te willen medewerken. Wat de algemeene betrof, moest de maire begripen dat hij geen meer gezag dan ieder ander burger had en dat het hier de plaats niet was die groote vraagstukken te behandelen. Ieder Franschen had gewis het regt zijne gevoelens te doen kennen, maar zouden die de kenmerken van den nationalen wil dragen, dan moesten zij eerst de proef doorstaan [van door de meerderheid der vertegenwoordiging, door de kamers als zoodanig erkend te zijn. Gewis behoorde hij tot het jongere geslacht, maar hij verlangde niet vooraf reeds dat geslacht te beproeven waartoe hij eenmaal wenschte te behooren. Bij de uitgestrekte en gelukkige ontwikkeling der maatschappijen, welke de hertog met den maire wenschte, moest men niet vergeten eene eervolle plaats te laten aan uitstekende diensten, aan het door de onderovertuiging geëfend verstand, aan de harten die door de voorstelling met het lot beproefd waren. Men moest zich geen te groote verdienste maken van niet vroeger geleefd, derhalve van niet gezien, niet vergeleken, niet beoordeeld te hebben. Zoo de Prins fier was van tot het tegenwoordig geslacht te behooren, 't was omdat hij in zich de kracht gevoelde om diensten aan zijn land te bewijzen, omdat hij het verlangen had deszelfs roem te verhoogen, het te verdedigen indien het waarlijk beleedigd was. Op dit terrein nam hij des maires voorspellingen aan. — Ten gevolge van eene familieramp, die door geheel Frankrijk als eene openbare ramp gedeeld was, in eene positie geplaatst, waarvan zijne verwachting en hoop verre was, zon hij, indien het noodig ware, zuiver en ongeschonden bewaren alles wat hem toevertrouwd wierd, en zich geheel toewijden aan de verdediging der instellingen en aan de handhaving van Frankrijk's waardigheid. Door herhaalde toejuiching der omstanders werden deze woorden des Prinses telkens afgebroken, terwijl deze gebeurtenis niet weinig heeft bijgedragen tot de verhoogening der geestdrift waarmede de hertog in Mans ontvangen werd.

Het dagblad van Mans van den 10den, meldt dat ten gevolge van het voorgevallene de prefect van het departement den maire en zijne adjuncten uit hunne betrekking heeft ontslagen, en voorloopig benoemd heeft het eerstingeschreven lid van den stedelijken raad, den heer *Basse*, lid van de kamer der gedeputeerden.

Men zegt dat de eerst aanstaande benoeming tot maarschalk van Frankrijk aan den generaal *Jacqueminot* toegezegd is.

Tusschen den voorzitter van den raad en den Britschen gezant zijn wederzijdsche vertoogen ingeleverd, ten gevolge van het naar den grond raken der Engelsche stoomboot *Lizard*. Het Londensche kabinet beklagt zich, dat de kapitein der Fransche stoomboot *Veloce*

voorbodachtelijk op de Engelsche boot zou aangehouden hebben. De Fransche bevelhebber beweert juist het tegendeel, zeggende, dat de *Lizard* op de *Veloce* aankwam met het doel dezelve te doen zinken, vermeenende, dat het een Spaansch schip was, dat aan de opstandelingen behoorde. De *Lizard* had zendelingen van *Espartero* en geld aan boord, dat aan zijne verschillende agenten moest gegeven worden. Onder andere instructien van *Espartero* behoorde de stellige last, om Barcelona in brand te steken, wordende dit bevel ondersteund door 500,000 franken, welke aan den gouverneur van Montjuich werden gezonden.

Dezer dagen is in Parijs eene verkooping van handschriften van beroemde personen gehouden. Een brief van *la Fontaine*, drie bladzijden groot, heeft driehonderd, een van mevrouw de *Seigné* tweehonderd twee en twintig, een van *Fénelon* driehonderd en zeven, een van koningin *Maria Antoinetta* honderd en zeventig francs opgebragt. Weinig minder is voor de brieven van sommige vermaarde buitenlanders besteed, onder anderen voor een van *Calvin* honderd drie en dertig, voor een van *Kant* honderd een en vijftig, voor een van den admiraal *Nelson* honderd en twintig, voor een van *Pope* honderd zes en twintig, voor een van *Garrick* drie en negentig en voor een van lord *Byron* tachtig francs.

In de zitting der franche Akademie van wetenschappen van gisteren zijn onder anderen door den heer *Arago* weder belangrijke mededeelingen gedaan omtrent de zoogenaamde fotografische afbeeldingen of lichtteekeningen door de chambre obscure verkregen, welke aan de leden van dat wetenschappelijk ligchaam de overtuiging gegeven hebben, dat men de kunst, door *Daguerre* het eerste bekend gemaakt, dagelijks nog volmaakt, en dat dezelve meer en meer tot algemeen gebruik aanwendbaar wordt gemaakt.

Men heeft gisteren de brieven uit Madrid van den 3den Augustus ontvangen. Zij behelzen onder anderen het rapport van den generaal *Concha* over zijn gevecht bij Puerto Santa-Maria van den 30sten Julij.

Bij een decreet van den 30sten Augustus is aan de stad Sevilla den titel van onoverwinnelijke (*invicta*) gegeven en eenen eerepenning toegekend aan alle personen, onverschillig van wat rang of klasse, die werkdadig deelgenomen hebben aan de verdediging van de stad. Het bombardement had niet zoo veel schade aangerigt als men reden had te gelooven. Van *Halen* was slecht voorzien geweest van projectielen, zoodat hij, volgens deze berigten, in 't geheel slechts 800 of 900 projectielen op de stad had kunnen werpen, welk getal vroeger in zes uren tijds op Barcelona geworpen is. De groote monumenten van Sevilla hadden weinig geleden. Zoo waren de cathedraalkerk, de *Giralda*, de beurs, het museum nauwelijks geschonden geworden.

De heer *Madoz*, lid der vorige cortes, die in gemeenschap met den kolonel *Ortega*, de vallei van Aran en omgelegen streken in opstand bragt, is door het tegenwoordig bestuur tot tweede alcade van Madrid en lid van het hoog gerechtshof benoemd geworden, doch heeft voor die aanbiedingen bedankt, onder te keunen geving dat hij geen bezoldigd ambt verlangde, maar in zijn beroep van advocaat wilde blijven, waarin hij het land grooter diensten meende te kunnen doen dan in de hoogste betrekkingen, tevens belooft hij zich een voorstander van het tegenwoordig gouvernement en van de bijeenroeping der cortes. — Anders denkt er zijn deelgenoot aan de beweging, de kolonel *Ortega*, over, degen die bij den eersten aanval op Saragosa afgeslagen is geworden. Deze zou te Almunia, op tien uren afstands van Saragosa, eene Aragonesche junta hebben opgericht in strijd met de nieuw door den brigadier *Ameller* in laatstgemelde stad aangestelde autoriteiten. Men hoopt nu dat die junta en andere dergelijke door het decreet van het voorloopig bestuur nopens de junta's zullen ophouden te bestaan.

Uit het rapport van den generaal *Concha* blijkt, dat hij om *Espartero* te ontmoeten vóór deze Cadix bereikte, met zijne kavallerie in 18 uren tijds 32 uren heeft afgelegd. Onder de gevangenen bevindt zich, zooals reeds gezegd is, de marechal-de-camp don *Juan van Halen*, zijnde de broeder van don *Antonio van Halen*, de luitenant-generaal die Sevilla en Barcelona heeft gebombardeed, en die met *Espartero* schijnt ontsnapt te zijn.

De *Messenger* deelt heden het volgend telegraphisch bericht mede:
Bayonne, 11 Augustus.

In een adres den 8sten door het gehele kabinet, in tegenwoordigheid van het korps diplomatiek, van de staatschancery en de Madridsche autoriteiten, aan H. M. aangeboden, verklaart het ministerie dat daar het de nationale wil is, dat de koningin meerderjarig worde verklaard, H. M. het zal zijn, en de Hoogstdezelve den eed voor de cortes zal hebben afgelegd, en dat hetzelfde, in afwachting van hunne bijeenkoms, in haren naam zal regeren. De koningin heeft terstond in deze verklaring bewilligd.

Tot kapitein-generaals zijn benoemd de generaal *Montes* van Galicie; de generaal *Soria* van *Extremadura*; de generaal *Amor* van de baskische provincien.

De fuertistische deputatie van Biskaye is den 5den geïnstalleerd geworden; de junta heeft zich den 6den ontbonden.

„De deputatie heeft de algemeene junta's te Guernica den 19den bijeengeroepen.”

Het *Journal des Débats* laat op de mededeeling dezer depeche de aanmerking volgen, dat het kapitale punt, de groote moeilijkheid van den tegenwoordigen toestand in Spanje, door bovengezegde verklaring beslecht geworden is. Daardoor waren weggenomen de knippen, die zeker het gevolg van een nieuw regentschap zouden zijn geweest, terwijl men te gelijk tot grondslag aan het tegenwoordig voorloopig gouvernement den koninklijken naam en het oppergezag der kroon geeft, waartegen de geëxalteerde partij niets zou kunnen inbrengen.

Uit het gedeelte der depeche Biskaye betreffende, blijkt, dat de baskische provincien hare fœderistische instellingen of oude provinciale privilegien weder herstellen, welke haar behouden bleven bij het traktaat tusschen *Espartero* en *Maroto* in 1839 gesloten, doch welke de eerste in 1839, ter gelegenheid van de poging des generoals *O'Donnell's*, haar ontnam.

De junta van Barcelona blijft in haren geëxalteerden en onafhankelijkheidsgeest volharden. Tegen het decreet van het voorloopig gouvernement te Madrid nopens de bijeenroeping der cortes, heeft de junta in een aan de Kataloniërs gericht stuk, van den 5den Augustus gedagteekend, geprotesteerd, en daarbij verklaard dat zij in permanentie zal blijven om de opgestoken vaan, namelijk de vereeniging eener centrale gouvernementen-junta, te handhaven.

— Ter beurze van heden (12 Augustus): 5 pCt. 122,55; 3 pCt. 84,20; Spanje 28¼; Ned. 2½ pCt. 54; Rom. L. 105¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Augustus.

Uit Berlijn schrijft men van den 10den:

„Den 6den is, in al de Duitsehe gemeenten van Pruissen, de verjaardag van het duizendjarig bestaan der Duitsehe natie, ingevolge Koninklijk bevel van den 6 Julij, kerkelijk gevierd. HH. MM. de Koningin, en de alhier tegenwoordig zijnde Prinsen en Prinsessen van het Koninklijk huis hebben, in de Domkerk alhier, deze plegtigheid bijgewoond.

— Uit Frankfort wordt het volgende gemeld:

De heer *Wagner* heeft thans zijne electro-magnetische machine, als locomotif op de spoorwegen, GEHEEL VOLEINDIGD. Nu zal, naar men verneemt, eene, van wege de Duitsehe bondsvergadering benoemde, wetenschappelijke commissie deze belangrijke uitvinding in oogenschouw nemen, om aan de bondsvergadering, die voor de constructie eeniger zoodanige locomotief, EENE NATIONALE BELOONING VAN HONDERD DUIZEND GULDEN uitgelooft heeft, deswege verslag te doen. Is de uitvinding geslaagd, dan zal het door de commissie uitgebrachte verslag onmiddellijk worden publiek gemaakt. Lieden, met *Wagner* in naauwe betrekking, verzekeren, dat door hem het groote raadsel, hetwelk reeds zoo lang de wetenschappelijke wereld heeft bezig gehouden, met ter daad is opgelost geworden. Bevestigt zich dit, dan zal voor de nijverheid een geheel nieuw tijdvak beginnen. Want *Wagner's* uitvinding zal dan vooral kunnen worden aangewend, waar slechts eene bewegende kracht, DE GROOTSTE EVEN ALS DE KLEINSTE, noodig is; de aanwending dezer uitvinding zal in ieder geval met geringe kosten, en met het grootste gemak kunnen geschieden. Wezentlijk bewonderenswaardig is de onverwrikbare volharding van den uitvinder, een eenvoudige koopman, die door eene edele zucht tot navorsching gedreven, zijne ledige uren aan de beoefening der wetenschappen heeft toegewijd. Jaren lang peinzden en werken zullen hem thans tot het doel, maar ook tot een ongemeen voordeelig doel hebben opgeleid.”

— Van de Russische grenzen schrijft men onder dagteekening van 25 Julij, dat, volgens berigten uit Odessa, een aantal schepen van Sebastopol aldaar waren aangekomen, 10,000 man infanterie aan boord hebbende, die terstond opgerukt waren, om zich bij het te Woschnesensk staande tweede armeerkorps te voegen. De gezamenlijke Russische krijgsmagt, die thans aan den Bug, den Dniester en den Pruth bijeengetrokken is, wordt in die berigten op 40,000 man geschat, waarvan het grootste gedeelte bij Chotin en Mohilow aan den Pruth vereenigd was.

— Volgens berigten uit Belgrado, van den 27 Julij, heeft de baron *Lieven* weder bij *Wucsitsch* en *Petroniewitsch* aangedrongen, om Servië te verlaten. Het antwoord van dezen hierop werd den 28 te Belgrado verwacht. Mogten zij blijven weigeren, alsdan had de baron *Lieven* verklaard, dat hij, alvorens dwangmaatregelen te nemen, de nieuwe regering zou trachten over te halen tot de onderteekening van een bevel tot verwijdering van *Wucsitsch* en *Petroniewitsch*. Of hij echter hierin slagen zou, werd algemeen zeer betwijfeld.

Den 5 is te Weenen een Russische courier uit Belgrado aangekomen, die dadelijk naar Ischl gezonden is. Men verzekerde, dat deze courier de tijding zou overgebragt hebben, dat *Wucsitsch* en *Petroniewitsch* zich bereid verklaard hadden, zich aan de vorderingen van Rusland te onderwerpen.

— Het griekse leger tellt nu, na de plaats gehad hebbende ver-

minding van hetzelfde, slechts 4 bataillons infanterie, te zamen uitmakende 3418 man, — 2 kompagnien ligte infanterie, elk van 500 man, — en 2 eskadrons ruitery, te zamen van 158 man.

ENGELAND.

LONDEN, den 12den Augustus.

H. M. de Koningin heeft II. woensdag op het paleis van Buckingham eene audientie verleend, om Z. K. H. Prins *Alexander* der Nederlanden te ontvangen. Den volgenden dag heeft Z. K. H. een bezoek bij H. M. op het kasteel van Windsor afgelegd. De Prins heeft ook Z. M. den Koning van Hannover bezocht.

— In de beide huizen van het Parlement heeft men zich, onder anderen, met de Iersche gemeenten-wet en ook met de Iersche armenwet bezig gehouden.

— Uit Spanje is hier niets naders vernomen. Onze dagbladen verzekeren, dat *Espartero* door het bewind alhier met veel onderscheiding zal ontvangen worden.

— De oorlogstoomboot *Lizard*, die in de dienst tusschen Gibraltar en Malta gebezigd werd, is den 25sten der vorige maand, op korten afstand van laatstgenoemde haven, door aanzeiling van de fransche oorlogstoomboot *Veloce*, totaal verongelukt. De officieren en verdere manschappen der equipage zijn door de *Veloce* naar Gibraltar overgevoerd.

— Te Lissabon maakte, volgens de jongste berigten, het opstapen zijnde vertrek van den hertog van *Palmella* naar Engeland een voornaam onderwerp der gesprekken uit. Terwijl toch sommigen beweerden dat die beroemde staatsman alleen tot regeling van persoonlijke belangen herwaarts ging, wilden anderen weten dat hij ten oogmerk had de onderhandelingen wegens een handelverdrag te bespoedigen, op het sluiten waarvan thans meerder kans schijnt te bestaan, nu de loop der gebeurtenissen in Spanje het hoogst onwaarschijnlijk maakt dat tusschen dat Rijk en Engeland zoodanig verdrag gesloten zal worden.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gecons. 94¼, Nederl. 2½ pCt. 52½; de 5 pCt. 100%; Spanje 18¼.

BELGIE.

BRUSSEL, den 13den Augustus.

Het Belgisch dagblad *L'Indépendance* meldt dat de moeilijkheden opgeheven zijn, welke gerezen waren bij de ratificatie van het Reglement op de scheepvaart, ontworpen door de, tot dat einde ingestelde Nederlandsche-Belgische commissie, en wel ten gevolge van de gehouden conferentiën tusschen onzen Gezant te Brussel, den heer *Bachussen*, en de Belgische regering; zoodat niets meer der bekrachtiging van dat stuk in den weg staat. De diplomatieke acte te tekenen moet dan ook reeds op eergisteren naar Wiesbaden gezonden zijn en, naar men wil, zullen de ratificatiën aanteekenen maandag te Antwerpen uitgewisseld worden.

Ook de gemengde commissie voor den afloop der wateren in Vlaanderen heeft hare werkzaamheden geëindigd en reeds is het, door haar aangenomen reglement geratificeerd en voor eenige weken afgekondigd. De commissie voor de grensscheiding heeft den 5den dezer, al de schikkingen geteekend, die zij in last had, daar te stellen; eindelijk verneemt men, dat de Commissie te Utrecht insgelijks alle, haar gestelde vraagpunten heeft opgelost. — Alzoo zijn de groote werkzaamheden, waarvan, in het Londensche traktaat van 19 April 1839, alleen de beginselen waren vastgesteld, ten einde gebragt.

— Te Antwerpen is eindelijk het standbeeld voor den schilder *Rubens* op het daarvoor bestemde voetstuk geplaatst. Men heeft met de oprigting van hetzelfde tot dusver niet veel geluk gehad. Het beeld is nog, terwijl het naar de plaats, alwaar het gezet moest worden, werd vervoerd, zeer in de nabijheid van dezelve, van den wagen, waarop het stond, ter aarde gestort, zonder echter, naar men verneemt, te zijn beschadigd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 14den Augustus.

Bij besluit van 10 Augustus jl., n°. 51, heeft Z. M. aan den heer *P. Regout*, fabrikant te Maastricht, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het versiersel van ridder van het Koninklijk Legioen van Eer, hem door Zijne Majesteit den Koning der Franschen geschonken.

Het Nederlandsche smaldeel, onder het bevel van Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden, uit zes oorlogsschepen en twee gewapende stoomschepen bestaande, is, na uit Vlissingen te zijn uitgelopen, gedurende vier dagen ter reede van Ostende, door tegenwind, opgehouden. Den 7den Augustus, des avonds, heeft het smaldeel, na het doen van saluutschoten, die reede verlaten.

— Z. Exc. de minister van financiën heeft, bij resolutie van 27 Julij jl., bepaald, dat de alphabetische lijst der vrijdommen van briefport zal worden geamplieerd met de volgende bepalingen:

Hofcommissie, enz. De administrateur van 's Konings particuliere domeinen correspondeert postvrij met de gouverneurs der provincien,

met de agenten van 's Rijks domein, en met de rentmeesters van 's Konings particuliere domeinen. Deze correspondentie zal onder gesloten omslagen, doch met eigenhandig contresign, worden gevoerd.

Staten-Generaal. Alle brieven en pakketten aan het adres van de Eerste of van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, of aan de heeren presidenten dier Kamers, zijn van het port vrijgesteld.

De Hooze Raad der Nederlanden heeft, in deszelfs zitting van 11. vrijdag, behandeld de zaak van J. C. van Stenis, requirant van cassatie tegen een arrest van het Hof van Zuid-Holland. Na het uitbrengen van het rapport en de voorlezing van het arrest, heeft de procureur-generaal bij den raad geconcludeerd tot de rejectie der gedane voorziening. De uitspraak is bepaald op den 20 dezer.

Men leest in de *Arnhemse Courant* van eergisteren:

De uitgever dezer Courant is, ten gevolge van een bevel van regtsingang, den 1 dezer, door de arrondissements-regtbank te Arnhem ter raadkamer verleend, bij deurwaarders-exploict van den 3den dezer gedagvaard, om in persoon, op den 7den dezer, voor den heer regter-commissaris in het huis van burgerlijke en militaire verzeering, binnen Arnhem te verschijnen, om te worden verhoord, ter zake, dat hij in de *Arnhemse Courant* van den 13den Julij 1849, n°. 137, heeft gedrukt de navolgende woorden: *Dikwerf worden er dispensatiën van wettelijke bepalingen verleend, gedurende de zitting. Art. 67 der Grondwet is, tot dusverre, als niet geschreeven; en zich daardoor heeft schuldig gemaakt aan het wanbedrijf van in een gedrukt geschrift, dat verkocht en verspreid is geworden, aan den Koning, in elk geval aan den Koning en Hoogstdezelfs ministers daden te hebben ten laste gelegd, die, indien zij plaats hadden, hen aan de verachting en den haat der burgeren zouden bloot stellen, en dus aan hoosaardiglijk openbaar lasteren van den Koning en Hoogstdezelfs ministers, welk feit strafbaar is, ingevolge art. 1 der wet van den 1sten Januarij 1830 (Staatsblad n°. 15), artikel 2 der wet van den 16den Mei 1829 (Staatsblad n°. 34) en de artikelen 367 en 371 van het wetboek van strafregt.*

Uit 's Hage schrijft men:

Gisteren avond, omstreeks 6½ ure, ontstond er brand op den hooizolder van den melkboer *Starrenburg*, gelegen achter deszelfs woonhuis, in de Steurmolstraat, uitkomende in de Rozemarijnstraat; welke brand ontstaan is door het broeijen van het hooi. Spoedig waren onderscheidene brandspuiten aangebragt, waarvan echter niet meer dan twee in werking zijn gesteld. Tegen twee ure in den nacht was men den brand geheel meester. De schade aan deze woning, alsmede aan de belendende huizen, is niet noemenswaardig. Bij dat ongeval heeft men alleen te betreuren het ongeluk, overgekomen aan een der spuitgasten, met name P. Doesburg, van beroep metselaar, huisvader van vrouw en vijf jonge kinderen, wordende hem door een hooivork drie teenen van zijn regtervoet afgestoken. Onmiddellijk na het eerste verband, gelegd door de heer Meyer en den zoon van den heer Zijnen, is gemelde persoon met de meeste zorg naar het burgergasthuis ter verpleging overgebragt. Dit ongeluk is te betreurenswaardiger, daar de gekwetste een zeer oppassend werkmans is.

Uit Maastricht schrijft men den 12 Augustus:

Eergisteren namiddag is een jongeling van dertien jaren, de zoon van den heer Lodewijk alhier, het slagtoffer geworden zijner edelmoedige hulpvaardigheid. Een ander kind van denzelfden onderdom, dat, bij de aanlegplaats der stoomboot, op het punt was te verdrieken, deed een luid angstgeschrei hooren. Oogenblikkelijk snelt de jeugdige, doch ongelukkige menschevriend hem die zich in gevaar bevindt, ter hulp en heeft het geluk, hem te redden: doch, in den eigen oogenblik dat deze zich aan den oever bevindt, verdwijnt de redder in het water onder een vaartuig. Niet zoo spoedig als hij gedaan had, werd hem hulp toegebragt, zoodat de beklagenswaardige, uit het water opgehaald wordende, slechts zeer flauwe teekenen van leven gaf. Niettegenstaande alle, door de heeren *Lekens* en *Wijnandis* aangewende kunstmiddelen, is het hun niet gelukt, den edelen jongeling in het leven te behouden.

Uit Utrecht schrijft men van den 12 Augustus:

Heden hebben alhier plaats gehad de volgende aanbestedingen van den Rijn-Spoorweg:

Het bouwen van vier Loodsen, tot berging van Koopmansgoederen, Gedeel. enz. te Utrecht, aangenomen door den heer G. Bol te Utrecht, voor f 44,800.

Het bouwen van twee steenen Gebouwen, tot opslag van Vrachtgoederen te Amsterdam, aangenomen door den heer R. v. Plijmen te Amsterdam, voor f 18,700.

Het maken van Wachtershuisjes, Telegraphen, Gebouwtjes voor Waterstations, Hekken, enz., aangenomen door den heer L. de Groot, te Gouda, voor f 61,800.

Het leveren van Steenkolen 1. en 2. Perceel, in massa, aangenomen door de heeren van *Flissingen* en *Stuart* te Amsterdam, a. f 17800.

Men meldt uit Amsterdam van Donderdag 11.:

Heden namiddag omstreeks half vijf ure kwam eene onweersbui, weldra gevolgd door eene tweede, uit het noord-westen over deze stad aandrijven. Gedurende de eerste, die niet alleen van geweldigen slagregen, maar ook van ongemeen zwaren hagel verzeld ging, hebbende sommige stukken ijs wel de grootte van een doivenei, sloeg de bliksem in den korenmolen den *Hond*, toebehoorende aan den heer van *Groningen*, staande op de Schans, de eerste van de Muiderpoort, naar den kant van den Amstel. Hoezeer, in het begin van den brand, het vuur slechts de eene zijde van den molen, die van den wind afgekeerd was, had aangegrepen, en een achttal spuiten spoedig ter hulp aansnelden, storite het bovenste gedeelte van den molen weldra in, en in korten tijd was hij tot op den steenen voet geheel afgebrand. Niettemin is het gelukt, door ijverige hulp, de paarden, als ook eenig gereedschap te redden.

Te Hoozeveen (Groningen) is de huisvrouw van den brigadier veldwachter *Leyssenaar*, die den 21 Augustus 1840 bevalen was van twee zonen, den 2 verlost van drie mede welgeschapene kinderen, een zoon en twee dochters, die alle in leven, en gelijk de moeder, welvarende zijn.

Ter AMSTERDAMSCHEN BEURS van 11. Zaterdag werden de beursprijzen: Ned. 2½ pCt. 53½; id. 5 pCt. 100½; Amort. Syndic. 93½; 3½ pCt. 78½; O. Indie 5 pCt. 99 negen zest.; Rijnspoorweg 134½; Spoorweg op Haarlem 56; op Rott. 55; Rijn Spoorweg 50; Haarlemmermeer 105½; Rusland 107½; 4 pCt. 89½; Spanje 17¾; Id. 3 pCt. 25½; Portug. te Lond. 2½ pCt. 42 drie achste; Metall. 109¾; Polen Aand. f 160; Braz. 76½; Peru f 11; Columbia 19½; Mexiko 33½; Louisiana 44½; Philadelphia 5 pCt. 39; 6 pCt. 35; Bankactien f 5½.

Verandering van Onzuiver Water in Bronwater.

Door zich aan den Ondergeteekende per missive te adresseren, kan men terstond voorzien worden van alle verlangde inlichtingen omtrent de zoo zeer beroemde Engelsche, *FILTREER-MACHINES*, van Aardewerk gefabriceerd, die het vuilste water als kristal maken. De prijzen loopen van f 10,— tot f 32,— naar grootte; — bij het overzenden staat men voor het gevaar van breken in. Te Rotterdam zijn deze *FILTREER-MACHINES* algemeen in gebruik, en worden ook door Geneesheeren aanbevolen.

JOHN JAY,

Scheepmakershaven, Wijk A, N°. 476, te Rotterdam.

** Bij BROESE & COMP., te Breda, is uitgegeven en alom verzonden:

BEDENKINGEN EN WEDERLEGGINGEN TEGEN HET GESCHRIFT VAN EEN OUD SOLDAAT, bevattende: *Benige denkbeelden over een vernieuwde en doelmatigere samenstelling van het Nederlandsche Leger.* Prijs 80 Cent.

Bij Bovengemelden is verkrijgbaar:

TRAITE DE LA CHALEUR, considérée dans ses applications, par E. PÉCLET, Inspecteur général des Études, Professeur de Physique appliquée aux Arts à l'Ecole centrale des Arts et Manufactures; 2 vol. in-4°. et un Atlas de 122 Planches, dessinées par A. LEBLANC, et gravées avec le plus grand soin. Prix, brochés, f 12.—

Get ouvrage contient l'examen des combustibles et des différentes formes de foyers; la théorie du tirage des fourneaux par les cheminées et par les machines; la description des générateurs à vapeur et des appareils employés à la distillation, à l'évaporation, au séchage, au chauffage de l'air, des liquides et des corps solides, et enfin les dispositions des appareils de chauffage et d'assainissement des maisons d'habitation, des ateliers, des salles d'école, des églises, des hôpitaux, des prisons, etc.; et termine d'après les expériences les plus récentes.

DICTIONNAIRE UNIVERSEL D'HISTOIRE ET DE GEOGRAPHIE, contenant 1°. l'Histoire proprement dite. 2°. La Biographie Universelle. 3°. La Mythologie. 4°. La Géographie Ancienne et Moderne, par M. N. BOUILLET, Professeur au Collège Royal de Bourbon. Ouvrage autorisé par le conseil Royal de l'instruction publique. 2e édition, revue et corrigée. Un beau volume de 1944 pages grand in-8°. à deux colonnes. Prix, broché, f 12.—; avec un cartonnage élégant et solide, f 14.—